

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

**ARKEOLOGISET KOETUTKIMUKSET
KANGASALAN HUUTIJÄRVEN AUTIO-
LUNDÉNIN KIVIKAUTISELLA ASUINPAIKKA-
ALUEELLA ELOKUUSSA 2006**

Kalle Luoto

2006

Pirkanmaan maakuntamuseo/

Kulttuuriympäristöyksikkö

SISÄLLYSLUETTELO

ARKEOLOGISET KOETUTKIMUKSET KANGASALAN HUUTIJÄRVEN AUTIO-LUNDÉNIN KIVIKAUTISELLA ASUINPAIKKA-ALUEELLA ELOKUUSSA 2006	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
ARKISTOTIEDOT	3
JOHDANTO	6
TUTKIMUSHISTORIA	7
TUTKIMUSALUEEN KUVAUS.....	7
TUTKIMUSTYÖN KUVAUS	9
HAVAINNOT JA TULKINNAT.....	10
Koekuoppakuvaukset.....	11
YHTEENVETO.....	17
LÄHDELUETTELO	18
Arkistolähteet.....	18
KARTTALUETTELO	20
NEGATIIVILUETTELO	21
DIGITAALIKUVALUETTELO.....	22
KUVATAULU	25
LIITTEET	26
Taulukko 1. Koekuoppien vaaitut korkeudet.....	26
Löytöluettelo.....	27

ARKISTOTIEDOT

<i>Tutkimuskohteen nimi</i>	Autio-Lundén (211-01-0003)
<i>Kohteen ajoitus</i>	kivikausi
<i>Tutkimuksen laatu</i>	Koekaivaus
<i>Kaivausjohtaja</i>	Kalle Luoto
<i>Kenttätöiden johtaja</i>	Kalle Luoto
<i>Kenttätyöaika</i>	21.8.2006
<i>Kaivauksin tutkitun alueen laajuus:</i>	10,5 m ² (Koekuoppien yhteispinta-ala)
<i>Tutkimusalueen kokonaislaajuus:</i>	n. 2000 m ² (tutkittu tontti)
<i>Kunta/Kaupunki:</i>	Kangasala
<i>Kylä:</i>	Huutijärvi
	Tutkittu alue sijaitsee Kangasalan kunnan tiealueella.
	Läheiset tontit (211:432:) 1:8 Kaunisto ja 1:28 Kaunisto ovat Kangasalan kunnan omistuksessa
<i>Maanomistaja:</i>	Kangasalan kunta
<i>Maanomistajan osoite:</i>	PL 50, 36201 Kangasala Puh. 03-377 7111
<i>Peruskarttalehti:</i>	PK 214102 Kangasala
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i> <i>(muinaisjäännös)</i>	p = 6819388 l = 3346482 z = 90 – 100 m mpy
<i>KKJ -koordinaatit:</i> <i>(muinaisjäännös)</i>	X = 6 815 999 Y = 2 506 464 z = 90 – 100 m mpy
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i> <i>(tutkimusalue)</i>	p = 6819 425 – 6819 550 l = 3346 390 – 3346 415

	z = n. 87 – 91 m mpy
<i>KKJ -koordinaatit:</i>	X = 6816035 - 6816170
<i>(tutkimusalue)</i>	Y = 2506375 - 2506395
	z = n. 87 – 91 m mpy
<i>Löydöt:</i>	KM 35925: 1-29
<i>Aiemmat löydöt:</i>	KM 13433: 1-116; KM 13433: 192, 193; KM 18002: 306, 307; KM 18173; KM 19263: 1-620
<i>Aikaisemmat tutkimukset:</i>	
<i>Kaivaus:</i>	Carl Fredrik Meinander 1954; Esko Sarasma 1956; Mirja Koskimies 1969, 1971, 1972; Mirja Miettinen 1973; Vadim Adel 2001, 2003; Hanna-Maria Pellinen 2003
<i>Tarkastus:</i>	-
<i>Inventointi:</i>	Ville Luho 1939; Mirja Miettinen 1971; Teija Nurminen 1993
<i>Mustavalkonegatiivit</i>	141322-141325
<i>Digitaalikuvat</i>	Pirkanmaan maakuntamuseo, 27 kpl
<i>Kirjallisuus</i>	-

JOHDANTO

Pirkanmaan maakuntamuseo suoritti arkeologisen koekaivauksen Kangasalan Huutijärvellä Autio-Lundén -nimisen kivikautisen asuinpaikka-alueen yhteydessä Sahalahden- ja Ponsantien risteyksen läheisyydessä. Asuinpaikka on osa Kangasalan Sarsan alueen muinaisjäännöskompleksia. Koekaivauksin tutkittiin Kangasalan kunnan tilauksesta kantatie 58 varrelle suunnitellun kevyen liikenteen väylän linjausta. Tutkimuksilla selvitettiin, onko kyseisessä kohdassa säilynyt muinaismuistolain tarkoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä. Tämän lisäksi pyrittiin selvittämään mahdollisen muinaisjäännöksen laajuus ja arvo suunnitellun kevyen liikenteen väylän kohdalla.

Kenttätutkimukset suoritettiin 11. – 17.8.2006. Koetutkimuksen kustannukset olivat 5607 euroa + alv. Kaivausten kenttäjohtajana toimi FM Kalle Luoto apunaan HuK Hanna-Leena Salminen. Kaivausten valvojana toimi Pirkanmaan maakuntamuseon tutkija FM Ulla Lähdesmäki.

Tutkitulta alueelta saatiin talteen kivikautisesta asuinpaikasta ja alueen historiallisen ajan asutuksesta kertovia löytöjä. Kiinteään muinaisjäännökseen liittyviä rakenteita tai kulttuurikerrosta ei kesällä 2006 tutkitulla alueella havaittu.

Tampereella 12.12.2006

FM Kalle Luoto

Paikka

päiväys

Kaivauksenjohtajan nimikirjoitus

TUTKIMUSHISTORIA

Kohde sijaitsee Kangasalan kirkolta n. 2,5 km kaakkoon Orivedentien ja Sahalahdentien risteyksen luoteispuolella. Kangasalan Huutijärven asuinpaikka-alueelta tunnetaan 5 kivikautista asuinpaikkaa: Lentola (Nuorto), Autio-Lundén (Huutijärvi), Elomaa (Huutijärvi), Sepänjärvi II (Huutijärvi) ja Huutola (Nuorto).

Autio-Lundénin on inventoinut Koskimies vuonna 1971 (kohde 2) ja Teija Nurminen 1993 (kohde 3). Kaivauksia kohteella ovat suorittaneet C. F. Meinander (1954) Sahalahdentien rakennustöiden johdosta ja Mirja Koskimies (1972) Orivesi-Pälkäne tien oikaisun vuoksi.

TUTKIMUSALUEEN KUVAUS

Tutkittu alue kuuluu Kangasalan Huutijärven kivikautiseen asuinpaikka alueeseen, johon kuuluu 5 erillistä asuinpaikkaa: LENTOLA sijaitsee Kyläjärven koillispuolella saunamökin pihamaalla kasvihuoneiden pohjoispuolella, AUTIO-LUNDEN sijaitsee Oriveden ja Sahalahden teiden risteyksen tuntumassa, ELOMAA sijaitsee Elomaan tontilla; SEPÄNJÄRVI II on Sepänjärven ja Sahalahdentien eteläpuolella oleva pieni metsikkö Aution talon ja itäpuolella olevan pellon välissä ja HUUTOLA sijaitsee Lentolan puutarhan koillispuolella. Kesällä 2006 koetutkittu alue sijaitsee Autio-Lundén-nimisen asuinpaikka -alueen yhteydessä.

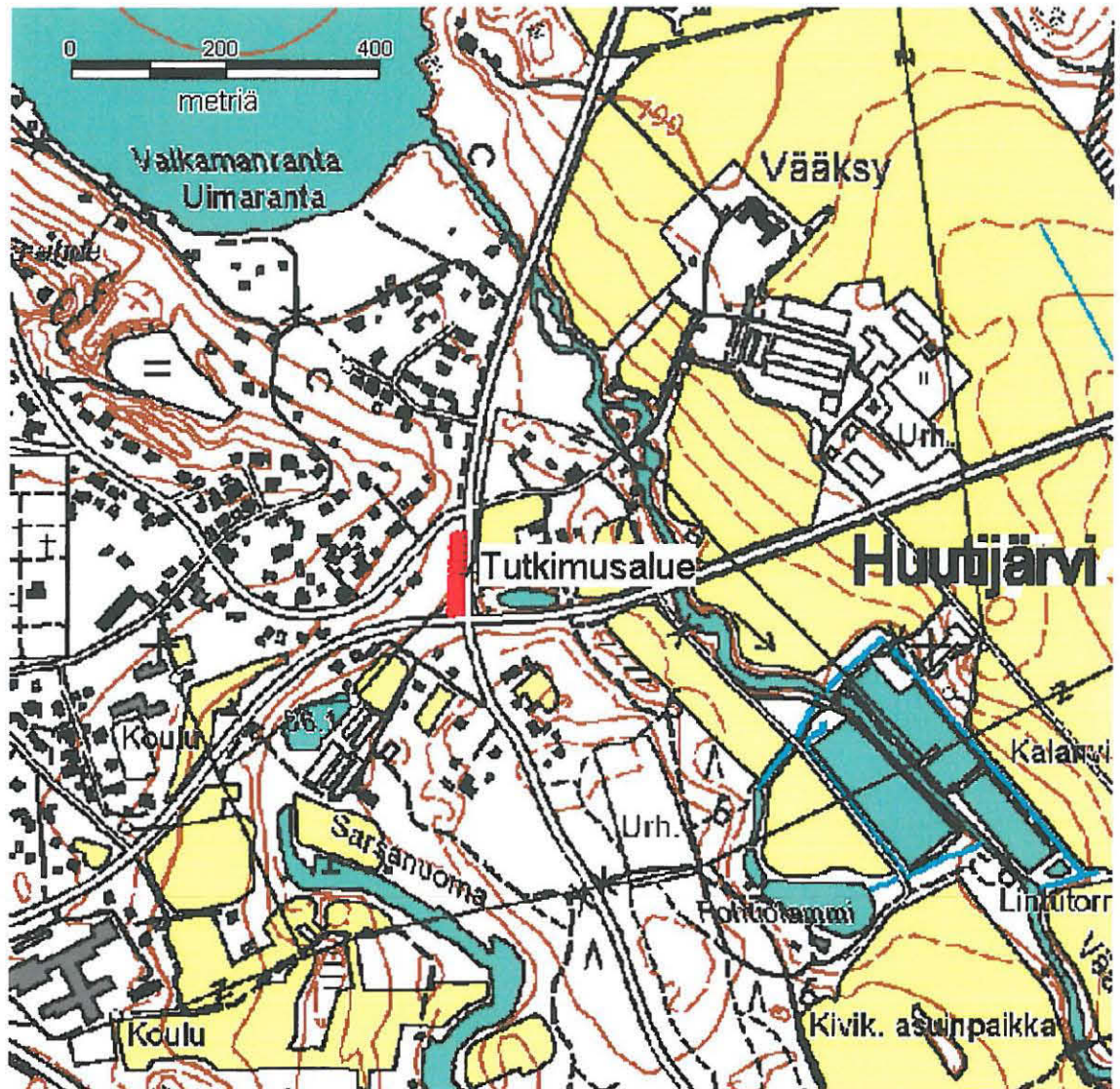
Kesän 2006 tutkimusalue sijaitsi noin 2 kilometrin etäisyydellä Kangasalan keskustasta itään Ponsantien (tie nro 58) ja Sahalahdentien (tie nro 12) risteyksen luoteispuolella. Tutkimusalueen pohjoispuolella kulkee Kuohunharjuntie. Ponsantien laidassa tutkimusalueen kohdalla on Tiehallinnon pystyttämä ”Mobilia” museon sininen opastaulu.

Maasto Sahalahden-, Kisarannan- ja Ponsantien risteyksen läheisyydessä on metsikköä, viljeltyä peltoa sekä pihamaata. Tienrakennustöiden johdosta aluetta on tutkittu laajalti. Elokuussa 2006 tutkittiin koekaivauksin suunniteltua kevyenliikenteen väylän linjausta risteysalueen luoteispuolella metsittyneen pihan ja joutomaan alueella.

Tutkimusalueella maasto nousee kohti länttä ja luodetta. Paikalla kasvaa sekametsää, lähinnä koivuja ja mäntyjä. Tutkimusalueen eteläosa risteysalueen läheisyydessä kasvoi

heinää. Alueella kasvoi myös omakotitalon pihapiiriin kuuluvia pihakasveja. Paikoitellen aluskasvillisuus oli runsasta ja paikoittain se puuttui lähes kokonaan. Aluskasvillisuutta oli erityisen vähän tutkitun alueen keskiosassa olevassa tiheässä lehtimetsässä, kun taas sitä oli runsaasti alueen pohjoisosassa. Koekuoppahavaintojen perusteella maaperä koostui lähinnä hiesu- ja hietamaasta. Tämän alla voitiin havaita hiekka- ja soramaakerrostumia sekä jonkin verran kiviä. Kaikissa koekuopissa olivat ylimmät maakerrostumat pelto- ja puutarhatoiminnan muokkaamia. Paikoitellen sekoittuneet kerrokset olivat yli metrin paksuisia.

Kartta 2: Peruskarttaote koekaivausalueesta. MK 1:10000

Kangasala, Huutijärvi Tutkimusalue on merkittynä karttaan punaisella vinoviivituksella.

Kalle Luoto 2006

Pohjakartta: PerusCD 2006, PK 214102 © Maanmittauslaitos. Lupa PiSa/020/2006.

TUTKIMUSTYÖN KUVAUS

Koekuopat kaivettiin pohjois-eteläsuuntaiselle linjalle siten, että koekuoppien itäreuna seurasi maastoon vedettyä apulinjaa. Koekuoppien apulinjan suunta oli ensimmäisten 30 metrin matkalla 0 goonia, minkä jälkeen linja taittui kohti itään siten, että sen suunta

oli 391 goonia. Koekuopat 1-14 sijaitsivat apulinjan itäreunalla 5 metrin välein. Koekuoppa 15 sijaitsi 10 metriä pohjoiseen koekuopasta 14.

Koekaivauksen absoluuttinen korkeus m mpy siirrettiin jonovaaituksella Kangasalan kunnan korkeuskiintopisteeltä nro 830801. Piste sijaitsee Sahalahdentien ja Kisarannantien risteyksen kaakkoispuolella olevan talon luoteiskulmassa noin 20 cm korkeudella maan pinnasta. Piste on 93,54 m mpy. Samaa pistettä on käyttänyt V. Adel Huutijärven vuoden 2003 kaivauksien korkeuspisteenä.

Pisteeltä siirrettiin korkeus tutkimusalueen välittömässä yhteydessä olevan rajakiven (numeroitu numerolla 26) SE-nurkkaan, jota käytettiin kaivauksen korkeuskiintopisteenä. Kaivausten korkeuspisteeksi saatiin 90,71 m mpy.

Koekuoppien vaaituskorkeudet on esitetty liitteessä 1 olevassa taulukossa.

Koekuopista poistettiin pintamaa lapiolla. Tämän jälkeen jatkettiin kaivamista joko lapiolla tai kaivauslastalla. Kaivauslastaa käytettiin, jos kuopan kerrostumissa oli syytä epäillä muinaisjäännöstä. Suurin osa kaivaustyöstä suoritettiin lapiolla, koska havaintoja kiinteästä muinaisjäännöksestä ei tehty. Kuopat pyrittiin kaivamaan 10 cm teknisissä kerroksissa: kerros 1 sijaitsi n. 1-10 cm syvyydessä ja kerros 2 noin 10-20 cm syvyydessä. Samaa kerrosjärjestystä noudatettiin kaikissa kuopissa.

Koekuoppien sijainti määritettiin mittanauhan ja bussolin avulla. Sijainnin tarkastuksessa käytettiin apuna GPS paikannuslaitetta. Kaivaus dokumentoitiin muistiinpanoilla, valokuvaamalla ja karttapiiirroksilla. Mustavalkovalokuvien negatiivit arkistoitiin museoviraston arkeologian osaston kokoelmiin numeroilla 141322-141325. Digitaalivalokuvat tallennettiin CD-levylle Pirkanmaan maakuntamuseon kulttuuriympäristöyksikön kokoelmiin. Löydöt dokumentoitiin kuopan numeron ja löytökerroksen tarkkuudella. Koetutkimuksen löydöt on taltioituna Museoviraston arkeologian osaston kokoelmiin numerolla KM 35925: 1-29.

HAVAINNOT JA TULKINNAT

Koekuopista tehdyt löydöt saatiin talteen pelto- ja puutarhatoiminnan sekoittamista kerrostumista tutkitun alueen keski- ja pohjoisosista, lähinnä korkeuskäyrän 88 m mpy yläpuolelta. Alueelta tehtyjä löytöjä, kvartsi-iskoksia ja palaneen luun kappaleita, voidaan pitää merkkeinä alueen kivikautisesta käytöstä.

Tutkitulla alueella ei havaittu kiinteää muinaisjäännöstä. Paikalla mahdollisesti sijainneet kivikautiset rakenteet ovat ilmeisesti tuhoutuneet alueen pelto- ja asutuskäytössä. Tutkitun alueen välittömässä läheisyydessä saattaa olla säilynyttä muinaisjäännöstä, mistä osaltaan kertoo koekuopalta 6 noin 25 m itään (tontin 1:28 alueelta) löydetty kvartsi-iskos (KM 35925:29).

Alueen pohjoisosaan kaivetuissa koekuopissa havaittiin välittömästi pintamaan alapuolella tai ohuen multakerroksen alapuolella sijaitsevan harmaan hiesukerroksen yhteydessä hiilenmuruja. Nämä hiilenmurut todennäköisesti liittyvät alueen historiallisen ajan asutus- tai maatalouskäyttöön.

Koekuoppakuvaukset

Koekuoppa 1

Koekuoppa 1 on eteläisin koekuopista ja siten lähinnä Sahalahdentien ja Ponsantien risteystä. Koekuopasta löydettiin lasin ja maalatun keramiikan pala n. 45 cm syvyydestä ruskean hiekan ja harmaan kerrostuneen hiekan rajapinnan tuntumasta. Löydöt liittyivät alueen 1900-luvun maankäyttöön ja niitä ei otettu talteen. Kuopan koko oli 0,5 m x 0,5 m ja syvyys 80 cm. Kuopan kaakkoisnurkkaan tehtiin tarkastuslapionpisto, joka saavutti 100 cm syvyyden.

Kerroskuvaus:

Turve	0 - 10 cm
Harmaa hieta ja savi (kova täyttömaa)	10 - 25 cm
Ruskea hiekka (täyttömaa)	25 - 45 cm
Harmaa kerrostunut hiekka	45 – 80 (- 100) cm

Koekuoppa 2

Koekuoppa sijaitsee aukeassa maastossa heinikon keskellä. Kuopasta löydettiin rautanaula ja tiilenpala noin 40 cm syvyydestä. Löytöjä ei taltioitu. Kuopan koko oli 0,5 m x 0,5 m ja syvyys 80 cm.

Kerroskuvaus:

Turve	0 - 10 cm
Harmaa hieta ja savi (kova, täyttömaa)	10 – 17 cm
Ruskea hiekka (täyttömaa)	17 – 53 cm
Harmaa hiekka	53 – 80 cm

Koekuoppa 3

Koekuoppa sijaitsee aukeassa maastossa heinikon keskellä. Kuopan alin maakerros, harmaa savi, muodostaa epätasaisen kerroksen kuopan pohjalle. Tässä kerroksessa on runsaasti kiviä. Kuopan itälaitaan tehdystä tarkastuskuopassa havaittiin harmaa hiekka noin 62 cm syvyydessä. Kuopan koko oli 0,5 m x 0,5 m ja syvyys 60 cm.

Kerroskuvaus:

Turve	0 - 8 cm
Ruskea hiekka (täyttömaa)	8 – 58 cm
Harmaa savi	58 – 60 cm

Koekuoppa 4

Löytöinä lasia ja resentejä keramiikan paloja aina harmaaseen hiekka-hiesukerrokseen saakka. Kuopan koko oli 0,5 m x 0,5 m ja syvyys 66 cm.

Kerroskuvaus:

Turve	0 - 7 cm
Harmaa hieta ja savi (täyttömaa)	7 - 12 cm
Ruskea hiekka (täyttömaa)	12 - 56 cm
Vaaleanharmaa hiesu	56 – 66 cm

Koekuoppa 5

Koekuoppa kaivettiin avoimen maaston reuna-alueelle. Kuopan koko oli 0,5 m x 0,5 m. Kuoppaa laajennettiin, koska 80 cm syvyydestä tehtiin metalliesinelöytöjä peltokerrostumalta näyttäneestä maakerrostumasta. Kuoppaa laajennettiin 100 cm x 100 cm kokoiseksi, minkä jälkeen se kaivettiin noin 90 cm syväksi. Tässä syvyydessä tehtiin yhä havaintoja hiilenpaloista. Kuopan kaakkoisnurkkaan (SE -nurkkaan) kaivettiin lapiolla 150 cm syvyyteen ulottuva kuoppa – vasta noin 150 cm syvyydessä maaperä vaikutti koskemattomalta harmaalta pohjahiekalta. Kuopan N-profiilin "Kova vaaleanharmaa hiesu, jossa hiekkalinssejä" -kerrostuma oli ainoastaan n. 30 cm vahva.

Kuopan SE –nurkassa kerrostuma oli noin puolet vahvempi. Kuopassa oli useita tiilenpaloja ja nauloja aina 90 cm syvyyteen saakka. Samasta syvyydestä havaittiin myös hiilenpaloja. Kuopassa havaittiin vielä 130 cm syvyydessä rautanauula (resentti), jota ei otettu talteen.

Kerroskuvaus:

Turve	0 – 10 cm
Kova vaaleanharmaa hiesukerros (+hiekkalinssejä)	10 - 68 cm
Harmaa mullansekainen hiekka	68 – 150 cm
Harmaa hiekka	150 – 160 cm

Koekuoppa 6

Kuopan koko oli 0,5 m x 0,5 m. Koekuopan "vaaleanharmaa mullansekainen hiekka" -kerrostumasta löydettiin kvartsi- iskoksia (KM 35925:2, 3) sekä resenttejä nauloja ja keramiikkaa. Kerrostuma oli sekoittunut.

Kerroskuvaus:

Turve/peltomulta	0 – 10 cm
Vaaleanharmaa mullansekainen hiekka	10 – 48 cm
Kellertävä hiekka	48 – 60 cm

Koekuoppa 7

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m. Kuopan kerrostumista puuttui turvekerros. Koekuopan keskelle tehdyn lapionpiston perusteella "harmaa hiekka" -kerros näyttäisi jatkuvan ainakin 100 cm syvyyteen saakka. Koekuopasta löydettiin historialliselle ajalle ajoittuva liitupiipun katkelma (KM 35925:3), nappi, keramiikkaa ja rautaesineen katkelmia. Löydöksistä liitupiipun katkelma oli vanhin ja se otettiin talteen.

Kerroskuvaus:

Hiekkansekainen multa	0 – 40 cm
Kellertävä hiekka	40 – 60 cm
Harmaa hiekka	60 – 68 (-100) cm

Koekuoppa 8

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m. Kuoppa sijaitsi kahden koivun välissä siten, että kuopan koillis- ja luoteispuolella oli koivu. Tästä syystä kuopassa oli runsaasti juuria. Tästä syystä kuopan kaivaminen oli mahdollista ainoastaan kuopan luoteisnurkassa.

Kuvauksissa on muista kuopista poiketen kuopan länsiprofiili. Kuopasta puuttui turvekerros. Hietakerroksesta noin 25 cm syvyydestä pinnasta löydettiin keramiikkaa (KM 35925:5) ja lasinpala. Koekuopan multakerros vaihteli muutamasta sentistä lähes 20 cm:iin.

Kerroskuvaus:

Peltomulta	0 - 18 cm
Vaaleanruskea hieno hieta	18 – 41 cm
Harmaa hiekka	41 – 74 cm

Koekuoppa 9

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m. Koekuoppa sijaitsi koivikossa. Kuopasta puuttui turvekerros lähes tyystin. Kuopan pohjoisprofiilissa voitiin havaita pinnassa ohut multakerros, joka muualta kuopasta puuttui. Kuopan eteläprofiilin keskeltä noin 30-40 cm etäisyydelle ulottui kiveys, jonka joukossa oli muutamia nokisia ja rapautuneita kiviä. Kyseessä ei kuitenkaan ollut tulisija, sillä suurin osa kiveyksen kivistä oli normaaleja pyöreitä kiviä. Kiveyksen alta paljastui suurehko kivi, joka ilmeisesti jatkui kuopan eteläprofiilin eteläpuolelle. Kivistä näkyi kuopassa noin 60 cm x 25 cm (E-W x N – S) kokoinen alue. Kuopan pohjoisosasta kivien lomasta löytyi yksi kvartsi-iskos (KM 35925:8). Muita löytöjä kuopasta olivat kvartsi-iskos (KM 35925:7) ja palaneen luun pala (KM 35925: 6). Kuopan SW nurkkaan kaivettiin n. 45 cm x 45 cm kokoinen tarkastuspöytä.

Kerroskuvaus:

Mullansekainen kellertävä hieta	0 - 19 cm
Kellertävä hiekka	19 – 37 cm
Harmaa hiekka	37 – 60 cm

Koekuoppa 10

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m. Koekuoppa sijaitsi koivikossa. Kuopassa oli runsaasti juuria, muttei löytöjä. Kuoppa kaivettiin kauttaaltaan noin 40 cm syvyyteen. Kuopan koillisnurkkaan kaivettiin 30 cm halkaisijaltaan oleva lapionpisto. Maakerrosten kuvaus on tästä muuta kuoppaa syvemmästä lapionpistosta.

Kerroskuvaus:

Mullansekainen harmaa hieta	0 – 14 cm
Harmaa hiesu	14 – 30 cm
Vaaleanharmaa hiesu	30 – 60 cm

Koekuoppa 11

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m. Kuopassa oli runsaasti juuria. Noin 40 cm syvyydestä alkaa erittäin kivinen kerrostuima, joka koostui suurelta osin noin nyrkin kokoisista ja sitä pienemmistä kivistä. Kiviseen kerrostumaan, kuopan lounaiskulmaan, kaivettiin potero. Kuopasta löytyi muutama iskos (KM 35925:10, 11) ja palanutta luuta (KM 35925: 9).

Kerroskuvaus:

Mullansekainen hiekka	0 – 11 cm
Harmaa hieta	11 – 30 cm
Kivensekainen moreeni ja sora	30 – 58 cm
Vaaleanharmaa hiesu	58 – 65 cm

Koekuoppa 12

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m. Koekuoppa sijaitsi koivikossa. Kuopan löydöt, palaneen luun kappaleet (KM 35925:12-14) tehtiin harmaasta mullansekaisesta hiekkakerroksesta, jossa löydöt olivat sekaisin.

Kerroskuvaus:

Hiekkansekainen multa	0 – 7 cm
Harmaan mullansekainen hiekka	7 – 26 cm
Vaaleanharmaa hiesu	26 – 48 cm

Koekuoppa 13

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m. Kuoppa sijaitsi Ponsantien varressa olevan sinisen "Mobilia" tieliikennekytlin kohdalla, siitä noin 3 m länteen. Kuoppa kaivettiin kauttaaltaan noin 30 cm syvyyteen, jonka jälkeen kuopan SW –nurkkaan kaivettiin noin 55 cm syvyyteen ulottuva potero. Alin "harmaa savi" kerrostuma oli todella kova kaivaa. Kuopasta löydettiin kvartsi-iskoksia (KM 35925:16, 18) ja palanutta luuta (KM 35925:15, 17, 19).

Kerroskuvaus:

Hiekkansekainen multa	0 – 10 cm
Harmaa mullansekainen hieta	10 – 30 cm
Harmaa savi	30 – 55 cm

Koekuoppa 14

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m. Kuopasta tehdyt artefakti löydöt tehtiin harmaasta mullansekaisesta hiekkakerrostumasta. Kuopan löytöjä ovat tuleniskentään käytetty piikiven kappale (KM 35925:23), kvartsi-iskokset (KM 35925:24, 26) ja palanut luu (KM 35925:21, 22, 25).

Kerroskuvaus:

Multa	0 – 10 cm
Harmaa mullansekainen hiekka	10 – 45 cm
Kellertävä hiekka	45 – 70 cm
Harmaa hiekka	70 – 90 cm
Savi	90 cm ->

Koekuoppa 15

Koekuopan koko oli 1 m x 1 m.

Kuoppa kaivettiin 10 m pohjoiseen koekuopasta 14. Kuoppa sijaitsee suuren männyn alla. Tästä syystä kuopassa oli runsaasti juuria. Juuret estivät täysimittaisen kuopan kaivamisen jo 10 cm syvyydessä. Ainoastaan kuopan itäosa kaivettiin 120 cm syvyyteen. Kuopasta löydettiin kvartsi-iskoksia (KM 35925: 28) ja palanutta luuta (KM 35925:27) alle 10 cm syvyydeltä maanpinnasta.

Kerroskuvaus:

Multa	0 – 10 cm
Harmaa mullansekainen hiekka	10 – 80 cm
Vaaleanruskea hiekka	80 – 120 cm

YHTEENVETO

Huutijärvelle suunnitellulta kevyenliikenteen väylän kohdalta ei havaittu kiinteää muinaisjäännöstä. Kivikautistyyppiset koekuoppalöydöt, palanut luu ja kvartsi-iskokset, tehtiin alueen keski- ja pohjoisosista, lähinnä korkeuskäyrän 88 m mpy yläpuolelta. Löytöihin ei liittynyt kivikautista kulttuurikerrosta. Paikalla mahdollisesti sijainneet kivikautiset rakenteet ovat ilmeisesti tuhoutuneet alueen myöhemmässä pelto- ja asutuskäytössä. Tutkitun alueen länsipuolella saattaa olla ainakin osia kivikautisesta muinaisjäännöksestä. Tulevaisuudessa olisi hyvä pyrkiä rajaamaan koetutkimuksin Kangasalan Huutijärven kivikautinen asuinpaikka-alue kokonaisuutena, johon tällä hetkellä kuuluu 5 erillistä asuinpaikkaa.

LÄHDELUETTELO

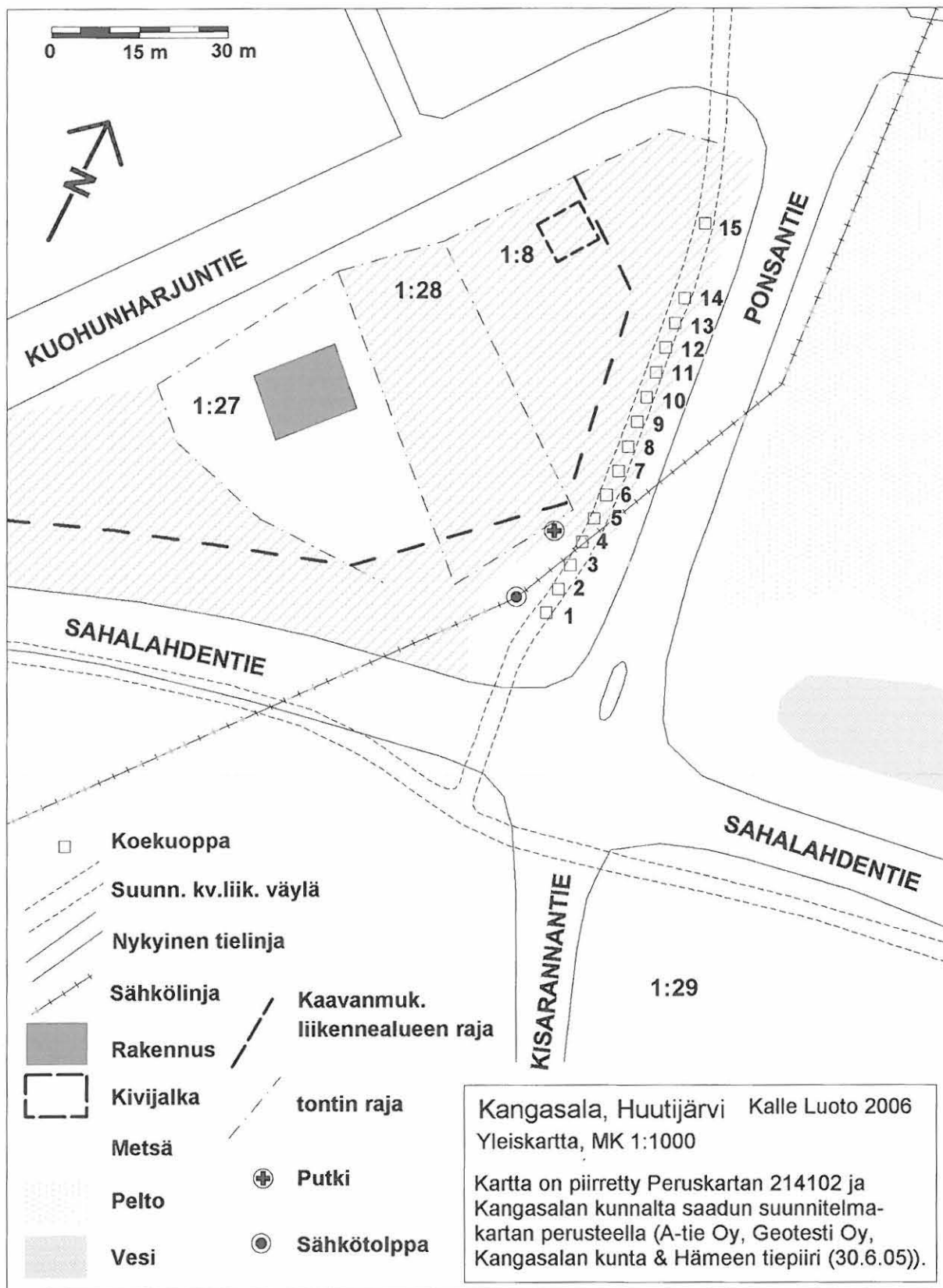
Arkistolähteet

Koskimies, Mirja 1971. Kangasala, Sarsa, Lentola. Koekaivaus Lentolan pihamaalla Kangasala-Sahalahti -tielinjalla.

Nurminen, Teija 1993. Kangasalan inventointi 1993.

Meinander, C. F. 1954. Kaivaukset Kangasalan Sarsan asuinpaikalla 17. – 29.5.1954.

Kartta 3: Yleiskartta koekaivausalueesta. MK 1:1000

KARTTALUETTELO

KANGASALA, HUUTIJÄRVI

KOEKAIVAUS 2006

Kartta 1: Sijaintikartta. Koekaivausalue Kangasalan Huutijärvellä. MK 1: 200000.	5
Kartta 2: Peruskarttaote koekaivausalueesta. MK 1:10000	9
Kartta 3: Yleiskartta koekaivausalueesta. MK 1:1000	19

NEGATIIVILUETTELO

KANGASALA, HUUTIJÄRVI

KOEKAIVAUS 2006

Valokuvat on kuvannut Kalle Luoto

Kuvat on luetteloitu Museoviraston arkeologian osaston kokoelmiin

Kuvan numero	Kuvan aihe	Kuvaus suunta	Päivämäärä
141322	Yleiskuva. Koekaivausalue ennen tutkimuksia.	SE	11.8.
141323	Koekuoppa 5. E-profiili. Vaaleanharmaan kerroksen alla näkyy lähes 1 metrin vahvuinen peltomultakerros, josta tehtiin metalliesinelöytöjä.	W	15.8
141324	Koekuoppa 14. W-profiili. Sekoittuneen peltokerroksen paksuus oli noin 50 cm.	E	18.8.
141325	Yleiskuva. Koekaivausalue tutkimusten jälkeen.	NNE	21.8.

DIGITAALIKUVALUETTELO

KANGASALA, HUUTIJÄRVI

KOEKAIVAUS 2006

Valokuvat on kuvannut Kalle Luoto

Kuvat on luetteloitu Pirkanmaan maakuntamuseon kulttuuriympäristöyksikön kokoelmiin.

Kuvan numero	Kuvan aihe	Kuvaus suunta	Päivämäärä
558	Yleiskuva. Koekaivausalue ennen tutkimuksia.	NNE	11.8
559	Yleiskuva. Koekaivausalue ennen tutkimuksia.	NNE	11.8
560	Yleiskuva. Koekaivausalue ennen tutkimuksia.	NNE	11.8
561	Yleiskuva. Koekaivausalue ennen tutkimuksia Kuvattuna Ponsantien ja Sahalahden tien risteyksestä.	SSE	11.8
563	Koekuoppa 5. E-profiili. Koekuopan E-ES nurkkaan kaivettu tarkastuskuoppa oli syvyydeltään noin 140 cm, profiilissa havaittavissa erittäin paksu peltokerros.	NWW	14.8
564	Koekuoppa 5. E-profiili. Koekuopan E-ES nurkkaan kaivettu tarkastuskuoppa oli syvyydeltään noin 140 cm, profiilissa havaittavissa erittäin paksu peltokerros.	NWW	14.8
565	Koekuoppa 5. E-profiili. Koekuopan E-ES nurkkaan kaivettu tarkastuskuoppa oli syvyydeltään noin 140 cm, profiilissa havaittavissa erittäin paksu peltokerros.	NWW	14.8
566	Koekuoppa 5. E-profiili, jossa erottuu selvästi vaalean harmaan kerroksen alla tumman ruskea mullan sekainen hiekkakerros, josta tehtiin esinelöytöjä.	W	15.8

567	Koekuoppa 5. E-profiili, jossa erottuu selvästi vaalean harmaan kerroksen alla tumman ruskea mullan sekainen hiekkakerros, josta tehtiin esinelöytöjä.	W	15.8
568	Koekuoppa 5. E-profiili, jossa erottuu selvästi vaalean harmaan kerroksen alla tumman ruskea mullan sekainen hiekkakerros, josta tehtiin esinelöytöjä.	W	15.8
569	Koekuoppa 5. Pohjataso. Pohjalla erottuu harmaa hienorakeinen kerrostunut hiesu, jota voidaan pitää luonnollisena pohjamaana.	W	15.8
570	Koekuoppa 9. S-reunassa havaittu kiveys syvyydellä 20-30. Kiveyksen kivien joukossa oli myös palaneita kiviä.	S	15.8
571	Koekuoppa 9. S-reunassa havaittu kiveys syvyydellä 20-30. Kiveyksen kivien joukossa oli myös palaneita kiviä.	N	15.8
572	Koekuoppa 9. S-reunassa havaittu kiveys syvyydellä 20-30 cm. Kiveyksen kivien joukossa oli myös palaneita kiviä.	S	15.8
573	Koekuoppa 9. S-reunassa havaittu kiveys syvyydellä 20-30 cm Kiveyksen kivien joukossa oli myös palaneita kiviä.	S	15.8
574	Koekuoppa 9. S-profiili. S-reunassa havaittu kiveys syvyydellä 20-30 cm. Kiveyksen kivien joukossa oli myös palaneita kiviä.	N	15.8
575	Koekuoppa 9 S-reunassa havaittu kiveys, syvyydellä 25-35 cm. Kuvattu ylhäältä.	S	15.8
576	Koekuoppa 9 S-reunassa havaittu kiveys, syvyydellä 25-35 cm. Kuvattu ylhäältä.	S	15.8
577	Koekuoppa 9 S-reunassa havaittu kiveys, syvyydellä 25-35 cm. Kuvattu ylhäältä.	N	15.8
578	Koekuoppa 9 S-reunassa havaittu kiveys, syvyys 35-40 cm pohjakivi näkyvissä. Kuvattu ylhäältä.	N	15.8

579	Koekuoppa 9 S-reunassa havaittu kiveys, syvyys 35-40 cm pohjakivi näkyvissä. Kuvattu ylhäältä.	N	15.8
580	Koekuoppa 9 S-reunassa havaittu kiveys, syvyys 35-40 cm pohjakivi näkyvissä. Kuvattu ylhäältä.	N	15.8
581	Koekuoppa 9 S-reunassa havaittu kiveys, syvyys 35-40 cm pohjakivi näkyvissä. Kuvattu ylhäältä.	N	15.8
582	Koekuoppa 14. W-profiili. Noin 50 cm paksuinen peltokerros.	E	18.8
583	Koekuoppa 14. W-profiili. Noin 50 cm paksuinen peltokerros.	E	18.8
588	Yleiskuva. Koekaivausalue tutkimusten jälkeen.	NNE	21.8
589	Yleiskuva. Koekaivausalue tutkimusten jälkeen.	NNE	21.8

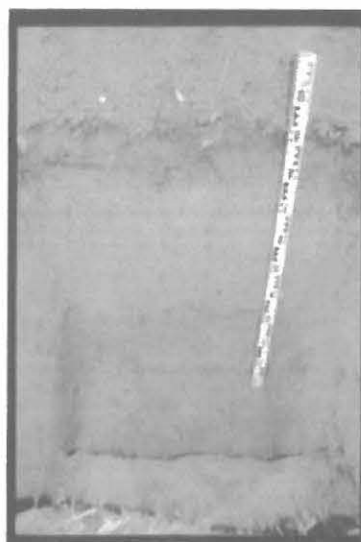
KUVATAULU

KANGASALA, HUUTIJÄRVI

KOEKAIVAUS 2006

Kuva 141322. Yleiskuva. Koekaivausalue ennen tutkimuksia. NNE. 11.8.2006.

Kuva 141324. Koekuoppa 14:n W-profiili. Sekoittuneen peltokerroksen paksuus kuopassa oli noin 50 cm. E. 18.8.2006.

Kuva 141323. Koekuoppa 5. E-profiili. Vaaleanharmaan kerroksen alla näkyy lähes 1 metrin vahvuinen peltomultakerros, josta tehtiin metalliesinelöytöjä. W. 15.8.2006.

Kuva 141325. Yleiskuva. Koekaivausalue tutkimusten jälkeen. NNE. 21.8.2006.

LIITTEET

Taulukko 1. Koekuoppien vaaitut korkeudet

Koekuopan nro	KK:n vaaittu kork.	KK:n kork. (m mpy)
1	2,75	87,96
2	2,79	87,92
3	2,70	88,01
4	2,47	88,24
5	2,12	88,59
6	1,57	89,14
7	1,23	89,48
8	1,12	89,59
9	0,77	89,94
10	0,50	90,21
11	0,37	90,34
12	0,43	90,28
13	0,37	90,34
14	0,44	90,27